

Udsættelse af skolestart

Et samarbejde mellem

**Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
og Skoleforvaltningen**

**Aalborg
Kommune**

BAGGRUND	3
-----------------------	---

LOVGRUNDLAG	3
--------------------------	---

INKLUSION	3
------------------------	---

FREMTIDIG PRAKSIS VEDR. SKOLEUDSÆTTELSE

• Skoleudsættelse – lokal og praksisnær proces	4
• Når et barn skoleudsættes.....	4
• Når der har været tvivl om skolestart	5
• Børn i specialbørnehaver	5
• Tosprogede børn	5
• Arbejde med kulturen – sprog og begreber.....	5

DIALOGREDSKABER	6
------------------------------	---

BILAG 1

Procesplan ved ansøgning om skoleudsættelse	7
---	---

BILAG 2

Pædagogisk psykologisk vurdering.....	8
---------------------------------------	---

BILAG 3

Ansøgning om skoleudsættelse	9
------------------------------------	---

BAGGRUND

Nærværende materiale beskriver fremtidig praksis vedr. udsættelse af skolestart. Materialet er udarbejdet i samarbejde mellem Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen.

I skoleåret 2014/15 blev i alt ca. 130 børn skoleudsat i forbindelse med skoleindskrivningen. I 2013/14 var det tilsvarende tal 160. Der er altså sket et fald i antallet af skoleudsættelser. Nærværende materiale skal således ikke nødvendigvis afstedkomme færre skoleudsættelser. Hensigten er at skærpe indsatsen på skolestartsområdet og medvirke til et kvalitativt løft i vurderingen af skoleudsættelse.

Vi ønsker, at et øget fokus på skoleudsættelsen afstedkommer en målrettet pædagogisk indsats i børnehaven i det år, barnet får udsættelse, men ligeså vigtig i skolen i forhold til de børn, der starter i skole, men hvor forældre, børnehave og skole har været i tvivl om skolestarten.

LOVGRUNDLAG

Med virkning fra den 1. august 2009 blev folkeskoleloven ændret, idet 0. klasse blev gjort obligatorisk, og undervisningspligten gælder derfor nu i 10 år. Undervisningspligten indtræder i august det kalenderår, hvor barnet fylder seks år. Fra dette tidspunkt skal barnet som hovedregel starte i 0. klasse i en folkeskole eller påbegynde anden undervisning som alternativ til folkeskolen (Folkeskolelovens § 34).

Undervisningsministeriet har fastlagt de centrale regler for skoleudsættelse, og det fremgår heraf, **at et barns skolestart kan udsættes på grundlag af en individuel vurdering af barnet og dets udvikling**. Der er fra Ministeriet ikke fastsat retningslinjer for, hvordan vurderingen skal foretages.

Det er Kommunalbestyrelsen, der efter forældrenes anmodning eller med deres samtykke kan godkende, at et barns undervisning udsættes til det år, barnet fylder 7 år.

INKLUSION

Inklusion er en dynamisk og vedvarende proces, hvori sociale og faglige fællesskaber øger mulighederne for tilstedeværelse, oplevelse af fællesskab, aktiv deltagelse og højt læringsmæssigt udbytte for alle børn og unge. Det betyder, at alle børn og unge har ret til at være en del af faglige og sociale fællesskaber.

Det er til gavn for alle børn, hvis leg, læring og deltagelse sker i en kultur, hvor mangfoldighed værdsættes. Inklusion handler derfor om at opbygge fællesskaber, som opmuntrer og anerkender børns forskellige måder at lære på.

Samarbejdet mellem dagtilbud og den modtagende folkeskole skal bygge på inkluderende værdier. Derfor er det afgørende for inklusionen, at alle der påvirker lærings-, udviklings- og deltagelsesmuligheder generelt inddrages omkring børn, da det giver et rigere perspektiv på de potentielle muligheder, der kan være; herunder ikke mindst forældrene.

FREMTIDIG PRAKSIS VEDR. SKOLEUDSÆTTELSE

Skoleudsættelse – lokal og praksisnær proces

Skoleudsættelse er fortsat en mulighed. Men udgangspunktet er, at børn starter i 0. klasse i det år de fylder 6 år med mindre der pædagogisk og udviklingsmæssigt er belæg for at antage, at barnet vil få et væsentligt større udbytte af et ekstra år i børnehaven, end det ville kunne få ved at starte i 0. klasse.

Det er væsentligt, at den fremtidige proces er så ”praksisnær” som muligt. Dette betyder, at opgaven med at vurdere ansøgning om skoleudsættelse eller henvendelser/spørgsmål i den sammenhæng lægges ud decentralt – på skole-/dagtilbudsniveau. Afsættet må nødvendigvis afspejle de lokale forhold. Opgaven vil være den samme for alle: At udvikle pædagogikken og skabe optimale betingelser for et enkelt barns deltagelse, også for børn, der i udgangspunktet kan give anledning til særlig opmærksomhed eller bekymring.

Forudsætning for skoleudsættelse er, at forældrene i dialog med børnehavens og skolens ledelse (evt. med inddragelse af PPR) vurderer, at barnet vil få et væsentligt større udbytte af et ekstra år i børnehaven, end det ville kunne få ved at starte i 0. klasse. Såfremt parterne er enige om skoleudsættelse, bevilges dette af skolechefen. Hvis der er uenighed, kan skolechef og børne- og familielederen involveres.

Ved inddragelse af PPR kan PPR ved behov anmode børnehaven om en udtalelse forud for drøftelse af skoleudsættelse.

Hvis det vurderes, at der skal søges skoleudsættelse for barnet, er det forældrene der ansøger kommunalbestyrelsen (delegeret til skolechef) om denne udsættelse. Der er udarbejdet et ansøgningsskema, hvorpå årsagerne til skoleudsættelsen beskrives. Forældrene skal skrive under på ansøgningen. Skemaet skal være Skoleforvaltningen i hænder **senest** den 18. september (miniDUS og rullende skolestart) samt den 15. december (almindelig skoleindskrivning).

Til vurderingssamtalen mellem forældre, børnehave- og skoleledelse kan der anvendes et dialogredskab, således at barnet vurderes efter samme opmærksomhedspunkter. Dialogredskabet er tænkt som udgangspunkt for en samtale, og ikke som et udtømmende grundlag for vurderingen. Se afsnittet side 6 om Dialogredskaber.

Når et barn skoleudsættes!

Når der bevilges skoleudsættelse, skal børnehaven sammen med forældrene og evt. med inddragelse af modtagende skole opstille en skriftlig mål- og handleplan for barnets forlængede børnehavetid. Mål- og handleplanen skal indeholde beskrivelser af de forhold, som kan begrunde en skoleudsættelse af barnet, særligt i relation til barnets sociale og kognitive udvikling, sprog og udtryksformer, samt praktiske færdigheder – herunder selvhjulpethed. Med udgangspunkt i denne beskrivelse skal der formuleres udviklingsmål – og evt. delmål – med henblik på, at barnet kan inkluderes til næstkommende skoleår. Mål- og handleplanen skal endvidere indeholde beskrivelse af de pædagogiske redskaber, der vil blive benyttet i forhold til at opnå de opstillede mål. Forældrene involveres i arbejdet, idet en fælles indsats mellem forældre og dagtilbud er medvirkende til resultatet.

Når der har været tvivl om skolestart men barnet starter

Tilsvarende skal der i samarbejde udarbejdes en mål- og handleplan for de børn, der starter i skole, og hvor forældre, børnehave og skole har været i tvivl om skolestarten. I samarbejde med forældrene skal mål- og handleplanen beskrive, hvilke særlige indsatsområder daginstitutionen skal have fokus på indtil skolestart. Ydermere skal der mellem forældre, daginstitution og modtagende skole være et samarbejde, ifht. hvilke særlige tiltag skolen vil gøre, der kan medvirke til, at barnet får en god start i skolen.

Børn i specialbørnehaver

For børn i specialbørnehaver skal vurderingen vedr. evt. skoleudsættelse foregå i et samarbejde mellem forældre, afgivende specialbørnehave og PPR. Når der er enighed imellem institutionen, PPR og forældrene om, at en skoleudsættelse er fornuftig, søger forældrene skolechefen herom. Skolechefen kan eventuelt anmode leder af PPR om en faglig vurdering. Hvis forældrene ønsker det, kan den videre drøftelse af udsat skolestart udskydes til efter visitationen, hvor skoletilbuddet foreligger.

Tosprogede børn

At være tosproget kan aldrig alene være årsag til skoleudsættelse. Når der er tvivl, om et tosproget barn er skoleparat, følges den generelle procedure.

Vurdering vedr. eventuel skoleudsættelse skal som udgangspunkt foregå i et samarbejde mellem forældre, børnehave og evt. med inddragelse af modtagende skole. Med afsæt i en sprogvurdering af barnet (Ministeriets sprogvurderingsmateriale til 5-årige) og i dialog vurderer forældre og børnehave, hvori barnets udfordringer findes.

Skolestart for tosprogede

Inden et tosproget barn skal indskrives i skole, skal børnehaven udfylde og indsende "Statusbeskrivelse - overgang mellem børnehave og skole" ifht. tilegnelse af andetsproget.

Skemaet indsendes til Skoleforvaltningens konsulenter for tosprogede elever, som efterfølgende vurderer, om barnet skal i almindelig klasse evt. med ekstra timer til dansk som andetsprog, i tokulturel klasse eller modtageklasse.

I bekymring ud over dansk sprogtilegnelse inddrages PPR med henblik på udredning og optimal skoleplacering.

"I dagtilbudsloven og folkeskoleloven defineres tosprogede som børn, der har andet modersmål end dansk, og som først ved kontakt med det omgivende samfund lærer dansk".

Arbejde med kulturen – sprog og begreber

Et afgørende parameter for hvor mange børn der skoleudsættes, er den herskende kultur i afgivende børnehave og modtagende folkeskole. Der skal fokus på at opbygge inkluderende praksis i børnehave såvel som i skolen og ikke mindst i forståelsen af inklusion for børn i overgang fra børnehave til skole. Dialog og samarbejde herom er en forudsætning.

DIALOGREDSKABER

På KL's Kvalitetsportal <http://www.kl.dk/Aktuelle-temaer/kvalitetsportalen/> findes følgende 2 dialogredskaber:

1. Læringshjul til dialog og vurdering af børns kompetencer.
Læringshjulet har fokus på alle seks temaer i de pædagogiske læreplaner, hvor der for hvert tema er opstillet tre mål for børnenes kompetencer. Læringshjulet anvendes, når børnene er på vej mod halvandet år, tre år og seks år/børn som er på vej i skole.
2. Farvel til dagtilbud – goddag til skole
Farvel til dagtilbud og goddag til skolen belyser børns robusthed og forandringsparathed i forhold til overgangen mellem dagtilbud og folkeskole.

På EVAs hjemmeside:

<https://www.eva.dk/projekter/2012/skoleparathed-redskab-til-tvaerfaglig-dialog/> findes:

1. Fælles om en god skolestart.
Dialogredskabet 'Fælles om en god skolestart' henvender sig til pædagoger, lærere og ledelse i daginstitutioner, SFO/fritidshjem og skole.

Du finder materiale, ansøgningskema og kontaktpersoner på KLIK

BILAG 1

Procesplan ved ansøgning om skoleudsættelse

OPGAVE	TID	ANSVARLIG
Børnehaver afholder samtaler med forældre til børn, der skal starte i skole.	Oktober - November	Børnehaver
Børnehaver, skoler og forældre afholder dialogmøder i forhold til de børn, hvor der er tvivl om, hvorvidt de skal starte i skole.	November - medio december	Børnehaver og skoler - børnehaven indkalder forældre og modtagende skole.
Deadline for indsendelse af ansøgninger om skoleudsættelse til skolechefen	15. december	Forældre
Skoleindskrivning	Februar	
Børnehaver, skoler og forældre udarbejder handleplan i forhold til de børn der skoleudsættes jf. side 4, afsnit 7	April-juni	Børnehaver, skoler og forældre – børnehaven tager initiativ til udarbejdelsen.
Børnehaver, skoler og forældre udarbejder handleplan i forhold til børn, hvor der har været tvivl, om de skulle starte i skole jf. side 5, 1. afsnit	April-juni	Børnehaver, skoler og forældre – skolen tager initiativ til udarbejdelsen
Skolestart	August	

Procesplan ved ansøgning om skoleudsættelse - miniDUS og rullende skolestart

OPGAVE	TID	ANSVARLIG
Børnehaver afholder samtaler med forældre til børn, der skal starte i skole.	August	Børnehaver
Børnehaver, skoler og forældre afholder dialogmøder i forhold til de børn, hvor der er tvivl om, hvorvidt de skal starte i skole.	August – uge 38	Børnehaver og skoler - børnehaven indkalder forældre og modtagende skole.
Deadline for indsendelse af ansøgninger om skoleudsættelse til skolechefen	18. september	Forældre
Skoleindskrivning	2. november	
Børnehaver, skoler og forældre udarbejder handleplan i forhold til de børn der skoleudsættes	Oktober-juni	Børnehaver, skoler og forældre – børnehaven tager initiativ til udarbejdelsen.

Der kan for Storvorde området gælde særlige forhold for børnehaver og skoler vedr. aftale om miniDUS.

BILAG 2

Ansøgning til Centralt Visitationsudvalg i udviklingsafsnit for Børn og Unge om henvisning til PPR i forbindelse med skolestart.

Hvis forældre og dagtilbud vurderer, at et barns udvikling giver anledning til bekymring i forhold til barnets udbytte af skolegangen eller skoleplacering, kan dagtilbuddet anmode PPR om en pædagogisk psykologisk vurdering i forhold til skolestart.

En sådan henvendelse kan resultere i en af følgende interventioner:

- Tillbud om konsultativ indsats fra PPR
- Vurdering med henblik på skoleplacering på foreliggende oplysninger
- Gennemførelse af pædagogisk psykologisk vurdering af barnets individuelle faglige og sociale kompetencer og potentialer med henblik på skolestart og skoleplacering

Procesplan for skoleplacering af børn med behov for specialforanstaltning

OPGAVE	TID	ANSVARLIG
Dagtilbuddet indstiller til Centralt Visitationsudvalg	Senest 1. august	Børnehave og forældre
PPR indstiller elever til vurdering i forhold til evt. specialforanstaltning	medio december	PPR
Forældre får at vide hvilken skole deres barn tilbydes plads på	Ultimo januar	PPR

BILAG 3

Ansøgning om skoleudsættelse

AALBORG KOMMUNE
Skoleforvaltningen
Skoler
Godthåbsgade 8, 9400 Nørresundby
Telefon 99314091

PBS.nr. 44 199
Ekspeditionstid
Mandag - fredag 8-15, torsdag 8-17

Ansøgning om skoleudsættelse

Barnets navn	Barnets CPR nr.
Barnets daginstitution	
Evt. anden pasning	

Forældremyndighedsindehaver(e) ☐ Mor ☐ Far ☐ Fælles			
Forældremyndighedens navn	Forældremyndighedens navn		
CPR nr.:	CPR nr.:		
Adresse	Adresse		
Postnummer og by	Postnummer og by		
Tlfonnr. privat	Mobiltelefonnr.	Tlfonnr. privat	Mobiltelefonnr.
E-mailadresse	E-mailadresse		

Hvorfor ønskes skolestart udsat

Er skoleudsættelsen drøftet med barnets dagtilbud?	☐ Ja	☐ Nej
Er barnets dagtilbud enig i, at det er barnets tarv, at skolestart udsættes et år?	☐ Ja	☐ Nej
Har der været afholdt afklaringsmøde med skolen?	☐ Ja	☐ Nej
Er skolen enig i, at det er barnets tarv, at skolestart udsættes et år?	☐ Ja	☐ Nej
Har PPR været involveret i drøftelsen?	☐ Ja	☐ Nej
Er PPR enig i, at det er barnets tarv, at skolestart udsættes et år?	☐ Ja	☐ Nej
I indværende år indmeldes/fortsætter barnet i dagtilbud (oplys dagtilbuddets navn)		

Kommunen skal i henhold til forældreansvarsloven præcisere

§ 3. Har forældre fælles forældremyndighed, kræver væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold enighed mellem forældrene. Den forælder, som barnet har bopæl hos, kan træffe afgørelse om overordnede forhold i barnets daglige liv, herunder hvor i landet bopælen skal være.

Institutionen er enig i, at barnet bør skoleudsættes Ja Nej

Institutionens bemærkninger

--	--

Dato	Underskrift - institutionsleder/pædagog
------	---

Dato	Underskrift - forældremyndighedsindehaver
------	---

Dato	Underskrift - forældremyndighedsindehaver
------	---

**Skemaet indsendes senest den 15. december til
Skoleforvaltningen, Godthåbsgade 8, 9400 Nørresundby**